

STRAŻ MIEJSKA W ŁODZI

90-119 Łódź ul. Kilińskiego 81

TEL. 986

Dyżurny 0 42 250 22 49

Sekretariat 0 42 250 22 11

FAX 0 42 630 93 22

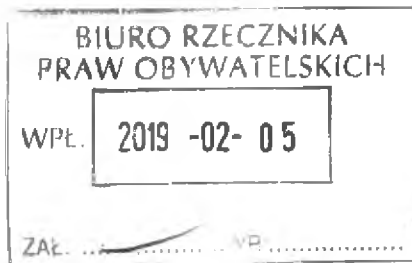
RPw/7555/2019 P
Data:2019-02-05

wasze pismo z dnia
09.01.2019 r.

znak
KMP.574.4,2018,JZ

nasz znak
LD.070.12.271.19

data
Łódź, dnia 28.01.2019 r.

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji**

Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Odnosząc się do przesłanego Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji jaka została przeprowadzona w Zakładzie Diagnostyczno-Obszerwacyjnym Miejskiego Centrum Terapii Profilaktyki Zdrowotnej w Łodzi i treści pkt 4.1 pragnę poinformować, że:

- bezzwłocznie po otrzymaniu opisywanego Raportu na odprawie służbowej z kadrą kierowniczą, odpowiedzialną za nadzór i organizację pracy strażników omówiono zasady obowiązujące podczas podejmowania interwencji wobec osób, które swoim zachowaniem dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób w szczególności w odniesieniu do art. 40 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. :Dz.U. z dnia 2016 r. Nr 487). Zwrócono uwagę i zobowiązano osoby odpowiedzialne do przypomnienia strażnikom bezwzględnego przestrzegania zasad (następnie kontroli i egzekwowania), związanych z doprowadzaniem osób nietrzeźwych do placówki podmiotu leczniczego, miejsca zamieszkania lub pobytu.

Podkreślono konieczność prawidłowego i pełnego wypełniania protokołów doprowadzenia osoby nietrzeźwej do wytrzeźwienia. Szczególnie dotyczy to adnotacji o powodach, które stały się podstawą decyzji strażnika o nie przewiezieniu osoby nietrzeźwej do miejsca zamieszkania lub pobytu, w przypadku gdy ustalono miejsce zamieszkania osoby doprowadzanej.

- zlecono Naczelnikowi Wydziału Kontroli i Skarg przeprowadzenie wewnętrznej kontroli dokumentacji związanej z tematyką opisywaną w Raporcie.

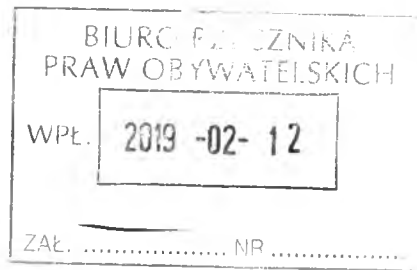
Zawarte w Państwa Raporcie uwagi nie budzą najmniejszych wątpliwości i zostaną niezwłocznie usunięte

Pragnę nadmienić, że kładziemy duży nacisk, aby interwencje związane z osobami nietrzeźwymi, a w szczególności działania związane z koniecznością przewozu ich do miejsca wytrzeźwienia odbywały się z zachowaniem wszelkich obowiązujących prawnie zasad i standardów. Zwracamy szczególną uwagę na zachowanie szacunku i poszanowania godności osobistej.

Komendant
Straży Miejskiej w Łodzi

Zbigniew Kuleta

MCTiPZ.I. 081.1.2019

MIEJSKIE CENTRUM TERAPII
I PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ
im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi
ul. Niciarniana 41, 92-320 Łódź
NIP 947-18-26-974, Regon 470822979
tel. 42 676-17-34, fax 42 676-18-88

Biuro

Rzecznika Praw Obywatelskich

Krajowy Mechanizm Prewencji

Dotyczy: pisma KMP.574.4.2018.JZ

Biorąc pod uwagę różnorodność, zakres oraz ilość zaleceń wizytatorów uprzejmie informujemy, że jesteśmy w trakcie budowy nowego obiektu, przeznaczonego na realizację zadań statutowych MCTiPZ, w którym będziemy w stanie spełnić wskazane zalecenia. Pozyskaliśmy w tym celu środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 oraz środki Gminy Łódź. Przewidywany termin zakończenia budowy i rozpoczęcia działalności zaplanowany jest na rok 2020.

Do tego czasu możliwe do zrealizowania zalecenia a nie związane z przebudową i nakładami finansowymi zostaną wprowadzone w wizytowanej, obecnie funkcjonującej placówce.

DYREKTOR
Miejskiego Centrum Terapii
i Profilaktyki Zdrowotnej w Łodzi

dr n. med. Krzysztof Kumański

MIEJSKIE CENTRUM TERAPII
i PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ
im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi
ul. Niciarniana 41, 92-320 Łódź
NIP 947-18-26-974, Regon 470822979
tel. 42 676-17-34, fax 42 676-18-88

MCTiPZ.I.081.2.2019

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2019 -04- 1 0

ZAL. .... NR .....

Łódź, dnia 03.04.2019 r.

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji**

W odpowiedzi na pismo KMP.574.4.2018.JZ pragniemy na wstępie przedstawić, krótką historię Miejskiego Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. Bł. R Chylińskiego w Łodzi.

Historia rozwoju MCTiPZ to historia tworzenia i realizacji optymalnego modelu opieki zdrowotnej opartego o nowoczesne zasady zdrowia publicznego, uwzględniającego potrzeby indywidualne oraz efektywność działań.

W latach 90 wraz ze zmianami społeczno - politycznymi następowały istotne zmiany w organizacji lecznictwa odwykowego mające na celu objęcie osób uzależnionych i ich rodzin kompleksową opieką lekarską i psychologiczną. Działania ukierunkowane na wprowadzenie modelu opieki zintegrowanej zostały także podjęte w łódzkim miejskim lecznictwie odwykowym.

Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień (MOPITU), który był załącznikiem obecnego Centrum uchwałą Rady Miejskiej w dniu 09. 12. 1998 r. został przekształcony w Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, co dało możliwość udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom uzależnionym i ich rodzinom w ramach kontraktu z NFZ.

30. 11. 2003 r. Izba Wyrzeźwień została wyremontowana (na podstawie projektu architektonicznego zgodnie z ówczesnie obowiązującym prawem) i zlikwidowana, jako jednostka budżetowa miasta Łodzi i włączona w struktury MOPITU.

W wyniku konsolidacji w Łodzi opieki nad osobami uzależnionymi i ich rodzinami powstało Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. Bł. R Chylińskiego w Łodzi. Jako Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Te zmiany zainicjowały działania, których celem jest odejście od represji wobec osób uzależnionych a objęcie ich opieką medyczną. Utworzona w miejsce dawnej IW komórka pod nazwą Oddział Diagnostyczno- Obserwacyjny stała się przedsiönkiem do leczenia odwykowego. Dostosowano personel (salowe, sanitariusze, pielęgniarki, lekarze) i wprowadzono nową odpowiadającą potrzebom i zgodną z przepisami o ZOZ dokumentację medyczną.

Zadania Miejskiego Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. Bł. R Chylińskiego w Łodzi. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej obejmują:

Program oddziaływań medycznych:

1. minimalizacja szkód zdrowotnych związanych z używaniem środków odurzających
2. przerywanie ciągów alkoholowych,
3. leczenie zespołów abstynencyjnych.
4. farmakologiczne leczenie uzależnienia od alkoholu

Program oddziaływań psychologicznych:

1. Program psychoterapeutyczny dla osób uzależnionych od alkoholu
2. Program psychoterapeutyczny dla osób uzależnionych od innych niż alkohol środków odurzających i uzależnień behawioralnych
3. Program psychoterapeutyczny dla członków rodzin.
  - a) dla osób współuzależnionych.
  - b) dla Dorosłych Dzieci Alkoholików
  - c) dla ofiar przemocy w rodzinie.
4. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy
5. Udzielanie pomocy psychologicznej (interwencje kryzysowe) osobom, rodzinom i społecznościom w sytuacji kryzysu psychicznego i przemocy,

Program readaptacji społeczno - zawodowej:

1. działania socjalno - prawne związane z uzyskaniem ubezpieczenia, miejsca pobytu, unormowaniem sytuacji prawnej,
2. aktywizację zawodową

Centrum prowadzi także działalność w zakresie:

- promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień,
- konsultacyjnym, szkoleniowym i naukowo-badawczym w dziedzinie uzależnień .

Centrum uzyskało strukturę, która odpowiada naturalnej potrzebie pacjenta uzależnionego.

Zakład Medycyny Uzależnień

Zakład Psychoterapii Uzależnień

Zakład Rehabilitacji i Readaptacji

I. ZAKŁAD MEDYCyny UZALEŻNIEŃ

A. ODDZIAŁ DIAGNOSTYCZNO – OBSERWACYJNY

Zadania: hospitalizacja krótkoterminowa

Działania wykonywane w warunkach stacjonarnych wobec osób dorosłych będących w stanie intoksykacji alkoholowej obejmujące:

- badania lekarskie;
- badania obecności alkoholu w organizmie;
- testy na obecność narkotyków;
- badania laboratoryjne (poziom cukru, równowaga kwasowo zasadowa, elektrolity, mocznik, kreatynina, inne w zależności od potrzeb).

- postępowanie ukierunkowane na identyfikowanie cech uzależnienia oraz wczesne wykrywanie współistniejących schorzeń u osób z problemem alkoholowym;
- przerywanie ciągów alkoholowych;
- medyczną kontrolę trzeźwienia;
- zabiegi sanitarno higieniczne.

B. ODDZIAŁ LECZENIA ALKOHOLOWYCH ZESPOŁÓW ABSTYNENCYJNYCH

Zadania: Hospitalizacja – leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych

II. ZAKŁAD PSYCHOTERAPII UZALEŻNIEŃ

A. PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ

B. PORADNIA TERAPII UZALEŻNIENIA OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

C. ODDZIAŁ DZIENNY TERAPII UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU

D. ODDZIAŁ LECZENIA UZALEŻNIEŃ

Zadania dla komórek organizacyjnych łącznie:

- realizacja programów psychoterapii uzależnień i psychoterapii współuzależnienia,
- udzielanie indywidualnych świadczeń zapobiegawczo leczniczych osobom uzależnionym i ich rodzinom:
  - działania diagnostyczne w zakresie uzależnienia oraz związanych z tym szkód zdrowotnych;
  - oddziaływania farmakologiczne wspomagające psychoterapię uzależnień;
- udzielanie konsultacji specjalistycznych dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarzy rodzinnych,

III. ZAKŁAD REHABILITACJI I READAPTACJI

W Hostel (noclegowni) umieszczani są pacjenci, którzy wymagają podjęcia działań nakierowanych na ponowne włączenie ich do systemu życia społecznego. Zamiast trafiać z powrotem do swego środowiska, są tu motywowani do podjęcia leczenia w ramach Centrum, poddawani psychoterapii i ewentualnie kierowani do innych instytucji systemu. W ten sposób zapewniona jest ciągłość procesu terapeutycznego oraz rehabilitacyjnego.

Warto podkreślić, że występująca w Łodzi ogromna skala zagrożeń zdrowotnych i elementarnych potrzeb wymaga poszukiwania i zastosowania prostych i skutecznych metod. Przykładowo, zapewnienie dostępności do prostego zestawu badań laboratoryjnych pozwala zdiagnozować wiele groźnych stanów chorobowych współistniejących i ukrytych w tle upojenia alkoholowego. Zapewnienie niezbędnych zabiegów sanitarno-higienicznych (mycie, dezynsekcja, zmiana odzieży) zwiększa szanse na uzyskanie pomocy medycznej w ogólnodostępnych placówkach medycznych. Prowadzenie Hostel dla najbardziej potrzebujących umożliwia nam leczenie wielu chorób, co w częstych przypadkach (np.

infekcje, gruźlica, cukrzyca, choroby skórne, pasożytnicze) zapobiega ich rozwojowi i zmniejsza ogólne koszty ich leczenia w systemie ochrony zdrowia.

W 2018 roku realizując zadania statutowe Oddziału Diagnostyczno – Obserwacyjnego hospitalizowaliśmy 12 062 osób w stanie intoksykacji, tym samym nie trafiły one do szpitali, które realizują zadania w innym zakresie. Aby nasza pomoc była kompleksowa i żeby w jeszcze większym stopniu odciążyć WSRM i Szpitale zorganizowaliśmy system przejęcia pacjenta z ulicy od zespołów WSRM i jego transportu do ODO. Nasz pacjent jest specyficzny, nie ulega to wątpliwości. Często podnosimy go z ziemi, dajemy czystą odzież w razie potrzeby, monitorujemy przez cały okres pobytu w ciepłych i czystych pomieszczeniach naszej Placówki. Niejednokrotnie oczyszczamy rany, odwszawiamy. Umożliwiamy podjęcie terapii bądź skorzystanie z detoksykacji. Opiekę sprawuje personel medyczny, który w sytuacji nagłego zagrożenia życia potrafi i podejmuje właściwe działania. To różni nas od Izb Wyrzeźwień i taki właśnie był zamysł.

Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi jest publicznym zakładem opieki zdrowotnej prowadzonym w formie zakładu samodzielnego. Głównym celem Centrum jest podejmowanie działań na rzecz ochrony oraz poprawy stanu zdrowia ludności poprzez organizowanie i prowadzenie działalności leczniczej, profilaktycznej i rehabilitacyjnej oraz stałe podnoszenie, jakości świadczonych usług, a także propagowanie zachowań prozdrowotnych i przestrzeganie praw pacjenta zawartych w obowiązujących przepisach

Biorąc powyższe pod uwagę, odnoszenie do naszej działalności przez instytucje wizytujące i kontrolujące, przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wyrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192 ze zmianami) , jak również używanie do oceny zakładu opieki zdrowotnej Protokołu Stambulskiego, zawęża postrzeganie problemu uzależnień gdyż sprowadza postępowanie wobec osób uzależnionych do czynności restrykcyjnych, co w naszej ocenie nie powinno mieć miejsca. W celu realizacji funkcji restrykcyjnych istnieją przepisy dotyczące organizacji policyjnych izb zatrzymań dla osób będących w konflikcie z prawem a będących w stanie upojenia alkoholowego. Rozdzielenie funkcji profilaktyczno-leczniczych i restrykcyjnych jest niezwykle istotne gdyż umożliwia rozwój nowoczesnej myśli dotyczącej uzależnień i efektywną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom. Centrum nie jest instytucją restrykcyjną, lecz zajmującą się leczeniem osób z problemem alkoholowym. Konieczne jest więc **jednoznaczne zróżnicowanie**, iż jesteśmy ZOZ-em nie Izbą Wyrzeźwień, nasza kadra to lekarze, pielęgniarki, ratownicy medyczni, sanitariusze – nie funkcjonariusze i opiekunowie, zaś osoby, którym świadczymy usługi to pacjenci a nie osadzeni, czy pozbawieni wolności ludzie.

Realizowana w naszym mieście od 2003 r. koncepcja oddziaływań wobec osób uzależnionych i ich rodzin zakłada odejście od represji na rzecz wieloaspektowej

profesjonalnej opieki medycznej, psychologicznej i socjalnej poprzez utworzenie różnych poziomów interwencji adekwatnych do aktualnych potrzeb populacji pacjentów pijących i ma charakter rozwiązania systemowego.

Ustosunkowując się do wniosków i zaleceń informuję:

- zastosowano parawan w łazience dla pacjentów chcących skorzystać z zabiegów sanitarno-higienicznych;

- zweryfikowano i ustalono, iż ZDO jest wyposażone w papier toaletowy i kubki jednorazowe, które zalecono wydawać zawsze, gdy pacjent zgłosi taką potrzebę;

- zapoznano personel z treścią Protokołu Stambulskiego. Wydruk dokumentu przekazano do dyspozycji kierownika do dalszego wykorzystania podczas wdrażania w system pracy nowych członków personelu. Mamy duże wątpliwości, co do tego dokumentu gdyż według naszej oceny nie ograniczamy pacjentom wolności a stosowanie tego typu zapisów zalecane jest tam gdzie ludzie pozbawieni są swoich praw;

- przypomniano lekarzom, aby każdorazowo podczas badania pacjenta załączali do dokumentacji medycznej załącznik z sylwetką ciała z zaznaczeniem widocznych urazów, jeżeli takowe istnieją. Dokument Historia zdrowia i choroby został wprowadzony do ODO, jako następstwo likwidacji izby wytrzeźwień i funkcjonuje w naszej jednostce, od 2004 r.;

- do tej pory stosowaliśmy taką praktykę a po kontroli zalecono dalsze umożliwianie pacjentom trafiającym do placówki powiadomienia osoby trzeciej o swoim aktualnym miejscu pobytu;

- w zakresie zalecenia dotyczącego regularnych szkoleń personelu ukierunkowanych na przestrzeganie praw pacjenta pragniemy nadmienić, iż obligatoryjne jest, aby personel zatrudniony w Centrum znał i przestrzegał zapisy prawa, które regulują naszą działalność, w tym Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 138). oraz Ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta w brzmieniu obowiązującym od dnia 19 lutego 2019 r. Na bieżąco aktualizujemy swoją wiedzę a podczas spotkań zespołu kierownicy przekazują ją personelowi;

- w zakresie umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją osób zaangażowanych w bezpośrednią pracę z trudnym pacjentem naszemu personelowi zapewniamy możliwość korzystania ze wsparcia Poradni Psychologicznej, która działa w strukturach Centrum;

- zlecono kierownikowi jednostki umieszczenie na tablicy informacyjnej danych teleadresowych instytucji stojących na straży praw człowieka chociaż mamy wątpliwości co do tego rodzaju informacji w zakładzie opieki zdrowotnej;

- odnosząc się do pkt. 1.8 zaleceń pragnę nadmienić, iż naszą praktyką jest umożliwienie konsultacji psychiatrycznych pacjentom będącym w kryzysie psychicznym.

Jeżeli pacjent wyraża taką wolę spotkanie odbywa się w ramach poradni i zgodnie z wytycznymi NFZ pacjent tam ma założoną historię zdrowia i choroby, dlatego odnotowywanie tego faktu w dokumentacji z Oddziału Diagnostyczno – Obserwacyjnego będzie bezzasadne, gdyż w ramach ODO takie usługi nie są świadczone;

- w zakresie pkt. 1.5 zaleceń, mając na względzie przede wszystkim dobro naszych pacjentów, ale również przepisy BHP i PPOŻ skłaniamy się do odstąpienia od konieczności przymocowania do podłoża łóżek przeznaczonych do stosowania unieruchomienia. Z naszej analizy zagrożeń wynika, że pacjent musiałby przenieść środek ciężkości poza podstawę łóżka, aby z niego spaść. Łóżko jest niskie i szerokie, co daje mu stabilność. Pozycja pacjenta – leżąca, unieruchomiona – uniemożliwia przeniesienie środka ciężkości jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo osobie zabezpieczonej. Jesteśmy placówką medyczną, w żadnym zakładzie medycznym nie spotkaliśmy się z praktyką mocowania łóżek na stałe do podłoża.

Pragniemy zapewnić, iż nowopowstająca placówka przeznaczona do realizacji zadań statutowych MCTiPZ będzie spełniała standardy dostępności dla polityki spójności 2014 – 20120 UE, poza bezspornym wpisywaniu się we wszelkie przepisy RP podczas tworzenia nowego miejsca kierujemy się wytycznymi w zakresie realizacji równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełno sprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. Zastosowanie się do wszelkich przepisów oraz nasza dbałość o człowieka pozwolą stworzyć optymalne warunki do zdrowienia.

DYREKTOR
Miejskiego Centrum Terapii
i Profilaktyki Zdrowotnej w Łodzi
dr n. med. Krzysztof Kumański